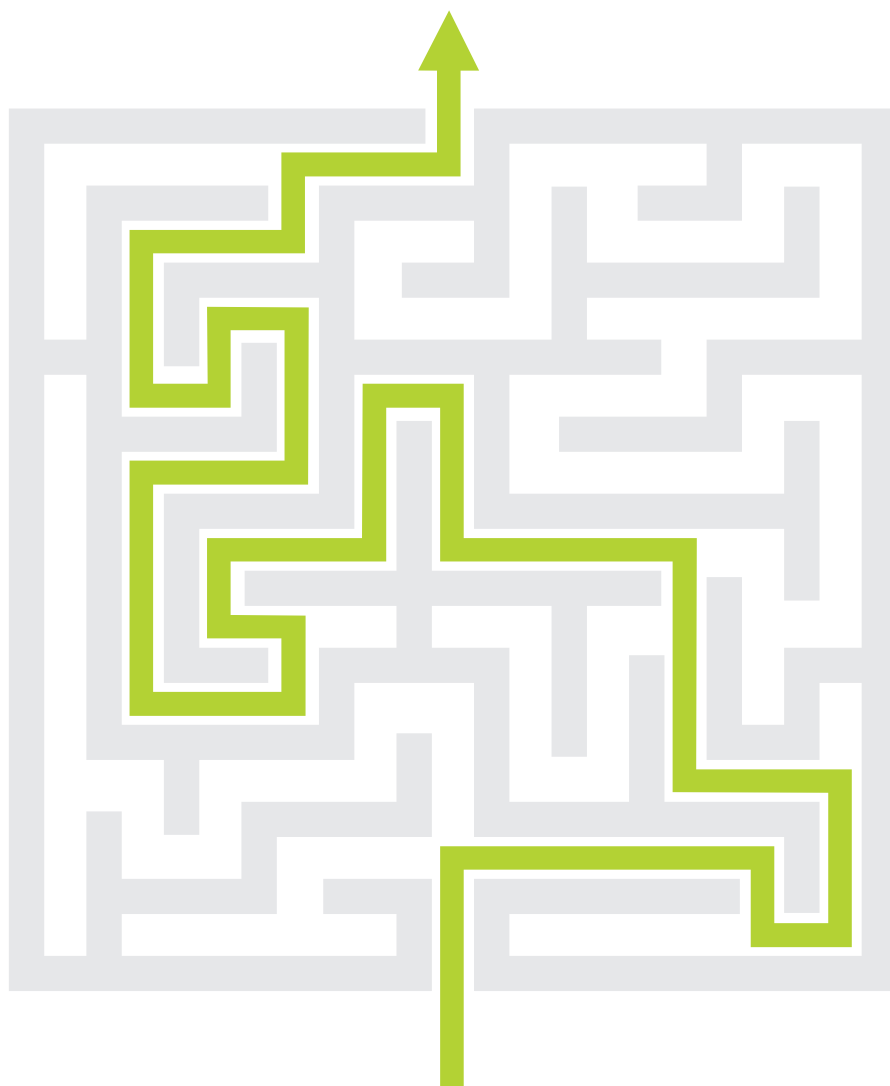

Główny
Urząd
Miar

Czteroletni strategiczny plan działania Głównego Urzędu Miar na lata 2018 - 2021

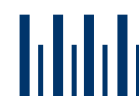
*PIERWSZY ROK
REALIZACJI*

**Czteroletni
strategiczny plan
działania Głównego
Urzędu Miar na lata
2018 – 2021**

***PIERWSZY ROK
REALIZACJI***

Warszawa 2019

gum.gov.pl

Patronat Narodowy
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Andrzeja Dudy
w Stulecie Odzyskania Niepodległości

Główny
Urząd
Miar

ul. Elektoralna 2
00-139 Warszawa
tel. 22 581 93 99 (centrala)
fax: 22 581 93 92
e-mail: gum@gum.gov.pl

Materiał opracowano w Biurze Strategii Głównego Urzędu Miar.

Główny Urząd Miar (GUM) jest krajową instytucją metrologiczną. Działa na rzecz zagwarantowania zdolności pomiarowych niezbędnych dla zrównoważonego rozwoju gospodarki, zapewnienia odpowiedniego poziomu jakości życia społeczeństwa oraz zabezpieczenia interesów obywateli.

Zadania GUM obejmują szerokie spektrum zagadnień związanych z metrologią - jednostkami miar, ich definicjami, jak również zaawansowanymi technologicznie wzorcami pomiarowymi oraz tematyką ochrony bezpieczeństwa gospodarczego i technicznego państwa.

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
Strategia – założenia	8
Realizacja strategii – Roczne plany działania i sprawozdania z ich realizacji.....	11
Stan realizacji celów w obszarach: wzorce, technologie, służba miar	13
Pierwszy rok realizacji strategii - podsumowanie.....	22

WSTĘP

Czteroletni strategiczny plan działania Głównego Urzędu Miar na lata 2018 – 2021, zwany dalej Strategią, został zatwierdzony w dniu 22 grudnia 2017 r. przez Ministra Rozwoju i Finansów, Mateusza Morawieckiego, po pozytywnym zaopiniowaniu przez Radę Metrologii. Podstawę prawną sporządzenia Strategii, jej zatwierdzenia oraz realizacji stanowi Ustawa z dnia 23 marca 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo o miarach oraz ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz.976). Nakłada ona na Prezesa GUM obowiązek przygotowania i przedstawienia ministrowi właściwemu do spraw gospodarki do zatwierdzenia zaopiniowany przez Radę Metrologii dokument obejmujący główne cele, wyzwania i kierunki działań Urzędu, w powiązaniu ze strategiami rozwoju (art. 16 ust. 2).

Strategia określa cele i kierunki przemian Głównego Urzędu Miar i Jednostek Terenowych (Okręgowych Urzędów Miar oraz Okręgowych Urzędów Probierczych), które pozwolą na wspomaganie konkurencyjności polskiej gospodarki w świetle dynamicznie rozwijającej się gospodarki światowej. Główne działania skierowane są na przekształcenie GUM w nowoczesne centrum metrologii, które w istotny sposób będzie wspierać funkcjonowanie i rozwój gospodarki.

Strategia uwzględni zalecenia i wnioski Najwyższej Izby Kontroli, sformułowane podczas kontroli nr KGP.410.009.01.2016, P/16/020, dotyczące zarządzania strategicznego. W ramach wystąpienia pokontrolnego NIK dokonał negatywnej oceny realizacji strategii przez Główny Urząd Miar w okresie 2010–2015, zalecenia te uwzględniono w treści dokumentu.

STRATEGIA – ZAŁOŻENIA

W oparciu o wnioski z diagnozy stanu polskiego systemu miar określono najważniejsze kierunki rozwoju Głównego Urzędu Miar (GUM) i Jednostek Terenowych (JT), formułując wizję i misję organizacji. Zdefiniowano cele główne, które są realizowane poprzez działania w trzech obszarach: wzorce, technologie i służba miar. Do oceny stopnia realizacji celów określono wskaźniki.

WIZJA

Główny Urząd Miar staje się wzorowo zorganizowaną instytucją publiczną, cenioną i szanowaną przez polskich obywateli oraz wiarygodnym i niezawodnym partnerem dla przedsiębiorców i innych instytucji publicznych.

GUM staje się narodowym liderem postępu technologicznego i innowacji w dziedzinie metrologii, dynamicznie budującym pozycję jednego z wiodących NMI w Europie i na Świecie.

MISJA

Misją GUM jako narodowej instytucji metrologicznej, łączącej długoletnie doświadczenie i wysokie kompetencje z nowoczesnym spojrzeniem na pomiary, jest zapewnienie zdolności pomiarowej na rzecz bezpieczeństwa gospodarczego i technicznego państwa oraz ochrony środowiska, zdrowia i jakości życia obywateli w Rzeczypospolitej Polskiej.

WZORCE

TECHNOLOGIE

SŁUŻBA MIAR

CEL 1

Technologicznie zaawansowane wzorce pomiarowe zapewniające efektywne działanie polskiej gospodarki oraz zaspokajające potrzeby społeczne i gwarantujące odpowiednią jakość życia.

CEL 3

Pogłębiona współpraca oraz transfer wiedzy i technologii wynikające z rosnących potrzeb polskiego przemysłu i społeczeństwa.

CEL 6

Dobrze zorganizowana sieć wyspecjalizowanych placówek terenowych, posiadająca odpowiednie do zadań zaplecze techniczne i kadrowe.

CEL 2

Wysoka pozycja w organizacjach międzynarodowych.

CEL 4

Szeroka oferta i wysoka jakość usług.

CEL 7

Spójne regulacje rynku przyjazne dla rozwoju krajowego przemysłu i działalności gospodarczej.

CEL 5

Kompetentny, nastawiony na rozwój, dobrze zmotywowany personel, przygotowany do realizacji zadań na rzecz innowacyjnej i konkurencyjnej gospodarki.

CEL 8

Efektywny system ochrony bezpieczeństwa gospodarczego i technicznego państwa oraz interesów obywateli.

Ponadto w Strategii zawarto informację nt. perspektyw rozwoju dziedzin pomiarowych GUM i JT oraz działania główne wraz z harmonogramem ich realizacji.

Działania w obszarze **Wzorce** mają doprowadzić do utworzenia zaawansowanej technologicznie krajowej infrastruktury metrologicznej, odpowiadającej międzynarodowym standardom oraz wspierającej krajowe badania i technologie wykorzystujące precyzyjne i dokładne pomiary. Obejmują one prace związane z poprawą właściwości metrologicznych państwowych wzorców pomiarowych i budowę nowych – w odpowiedzi na potrzeby przemysłu.

Jednym z głównych projektów w tym obszarze jest budowa nowoczesnego kampusu specjalistycznych, technologicznie zaawansowanych laboratoriów badawczo-pomiarowych.

Działania skierowane są także na zwiększenie wpływu na międzynarodową politykę w dziedzinie metrologii poprzez podniesienie prestiżu i intensyfikację aktywności GUM na arenie międzynarodowej.

Obszar **Technologie** to pogłębienie współpracy z krajowymi podmiotami gospodarczymi i instytucjami naukowo-badawczymi, między innymi w ramach prac Konsultacyjnych Zespołów Metrologicznych.

Działania w tym obszarze są ukierunkowane na rozwiązywanie problemów pomiarowych w całym procesie produkcyjnym wyrobu: od fazy projektu do etapu końcowego obejmującego jego parametryzację.

Duży nacisk położono na transfer wiedzy metrologicznej w relacji GUM – nauka – przemysł.

Ponadto założono rozszerzenie zakresu i optymalizację usług metrologicznych zgodnie z oczekiwaniami klientów poprzez zastosowanie narzędzi informatycznych zwiększających efektywność realizacji zamówienia.

W obszarze podejmowane są działania na rzecz wzmocnienia kwalifikacji zawodowych kadry GUM i JT i wzrostu jej potencjału naukowego, a także zmiany urzędu w firmę przyjazną pracownikom.

Działania w obszarze **Służba Miar** są skoncentrowane na stworzeniu przyjaznego dla przedsiębiorców otoczenia regulacyjnego w zakresie miar i probiernictwa, co znacznie wpłynie na konkurencyjność polskiego przemysłu, bezpieczeństwo gospodarcze i techniczne państwa oraz ochronę interesów obywateli. Obejmują one:

- uproszczenie przepisów prawnych,
- zastosowanie skutecznego systemu kontroli w zakresie przyrządów pomiarowych i towarów paczkowanych,
- wdrożenie sprawnego systemu badań oprogramowania i danych metrologicznych w kasach rejestrujących i przyrządach pomiarowych,
- doskonalenie metod badawczych, modernizację aparatury badawczej i urządzeń do oznaczania wyrobów z metali szlachetnych cechami probierczymi.

Istotnym zadaniem obszaru jest podniesienie efektywności działania terenowej administracji poprzez wprowadzenie zmian jej struktury, ujednoczenie procedur pomiarowych itp. oraz zwiększenie dostępu do usług.

REALIZACJA STRATEGII – ROCZNE PLANY DZIAŁANIA I SPRAWOZDANIA Z ICH REALIZACJI

Strategia jest realizowana za pomocą planów operacyjnych - Rocznych planów działania Głównego Urzędu Miar, obejmujących zadania Prezesa określone w ustawie Prawo o miarach (art. 16.1) oraz sprawozdań z realizacji tych planów. Sprawozdania zawierają informację nt. wykonania zadań z planu oraz stopnia realizacji celów Strategii.

Obowiązek przygotowywania tych dokumentów wynika z ww. nowelizacji ustawy Prawo o miarach. Zarówno plan na dany rok, jak i sprawozdanie z roku poprzedniego są przedkładane Radzie Metrologii do opiniowania, a następnie przekazywane do ministra odpowiedzialnego za sprawy gospodarki w terminie do 31 marca bieżącego roku.

Rok 2019 jest drugim rokiem realizacji Strategii w związku z tym przygotowano kolejny roczny plan na 2019 i pierwsze sprawozdanie z realizacji zadań w 2018 r. Oba dokumenty zostały jednogłośnie, pozytywnie zaopiniowane przez Radę Metrologii.

Stopień realizacji celów określonych w Strategii i rocznych planów działania GUM jest uzależniony od środków finansowych, którymi w danym roku dysponuje GUM. Podstawowym źródłem finansowania działalności GUM są środki finansowe pochodzące z budżetu państwa. Podejmowane są także starania o pozyskanie środków z innych źródeł.

Zgodnie z przyjętymi założeniami finansowymi w Strategii został opracowany „Wieloletni Plan Finansowy Państwa, Zestawienie planowanych/prognozowanych wydatków budżetowych w układzie funkcji i zadań na rok budżetowy i trzy kolejne lata budżetowe”.

Wydatki budżetowe (w tysiącach złotych)

GUM	2018 r.		2019 r.		2020 r.		2021 r.	
	Razem budżet	w tym wydatki majątkowe	Razem budżet	w tym wydatki majątkowe	Razem budżet	w tym wydatki majątkowe	Razem budżet	w tym wydatki majątkowe
	159 694	22 564	165 111	23 090	170 111	23 667	170 111	24 259

W 2017 r. Główny Urząd Miar otrzymał z Ministerstwa Finansów wstępną kwotę wydatków na rok 2018 w wysokości 144 111 tys. zł. Kwota ta nie była wystarczająca na realizację zadań ujętych w Czteroletnim strategicznym planie działania GUM na lata 2018-2021 w związku z tym, Kierownictwo GUM w trakcie prac nad projektem budżetu występowało o zwiększenie kwoty wydatków. W rezultacie, podczas prac sejmowych w trakcie głosowania nad poprawką do ustawy budżetowej na rok 2018, budżet 64. części GUM został zwiększony do kwoty 159 694 tys. zł (w tym wydatki majątkowe 22 564 tys. zł).

Na rok 2019 budżet 64. części Główny Urząd Miar zgodnie z przyjętą ustawą budżetową wynosi 155 787 tys. zł (w tym wydatki majątkowe w kwocie 17 564 tys. zł). W porównaniu z ustawą budżetową na rok 2018, nastąpił znaczny spadek zarówno wydatków bieżących jak i majątkowych, co zostało dostrzeżone w analizie Biura Analiz Sejmowych w materiale „Uwagi do projektu ustawy budżetowej na rok 2019 w części 64 – Główny Urząd Miar.

STAN REALIZACJI CELÓW W OBSZARACH: WZORCE, TECHNOLOGIE, SŁUŻBA MIAR. REALIZACJA PROJEKTU KAMPUS.

Rok 2018 był dla GUM i Jednostek Terenowych rokiem szczególnym. Przede wszystkim był to pierwszy rok realizacji Strategii i rocznego planu działania uwzględniającego jej założenia. Na wskutek starań GUM pozyskano dodatkowe środki finansowe w wysokości 15 mln zł, które pozwoliły na doinwestowanie krytycznych obszarów działalności GUM i JT.

Rozpoczęto także realizację pierwszego projektu ze Strategii GUM „Budowa nowoczesnego kampusu zaawansowanych technologicznie laboratoriów badawczo – pomiarowych”.

Ponadto wielkie wydarzenie dla światowej metrologii – przyjęcie nowych definicji dla siedmiu jednostek podstawowych Międzynarodowego Układu Jednostek Miar (SI) podczas 26. Generalnej Konferencji Miar (CGPM) w Wersalu, w dniu 16 listopada 2018 – wymusiło konieczność prowadzenia szeregu prac dostosowawczych w dziedzinie wzorców i jednostek miar. Obejmowały one: nowelizację rozporządzenia o legalnych jednostkach miar oraz budowę i modernizację wzorców i stanowisk pomiarowych. Jednym z przykładów zmian, wpisującym się w te działania jest budowa modułowego stanowiska pomiarowego prototypu 1 kilograma nr 51 –wzorca państwowego jednostki masy.

Główne działania JT koncentrowały się na podniesieniu efektywności działania terenowej administracji, w tym zmianie struktury i wprowadzeniu nowych rozwiązań organizacyjnych. Utworzono nowy Okręgowy Urząd Miar w Białymstoku, a Obwodowe Urzędy Miar zostały przekształcone w Wydziały Zamiejskowe (WZ). Powstał nowy WZ w Suwałkach.

Prowadzono, także prace związane z utrzymaniem i rozwojem zdolności pomiarowych urzędów, wdrożeniem systemów informatycznych, wspomagających wykonywanie oceny zgodności oraz prawnej kontroli metrologicznej przyrządów pomiarowych oraz związane z ujednoczeniem postępowania podczas wykonywania czynności metrologicznych.

OBSZAR WZORCE

CEL 1. Technologicznie zaawansowane wzorce pomiarowe zapewniające efektywne działanie polskiej gospodarki oraz zaspokajające potrzeby społeczne i gwarantujące odpowiednią jakość życia

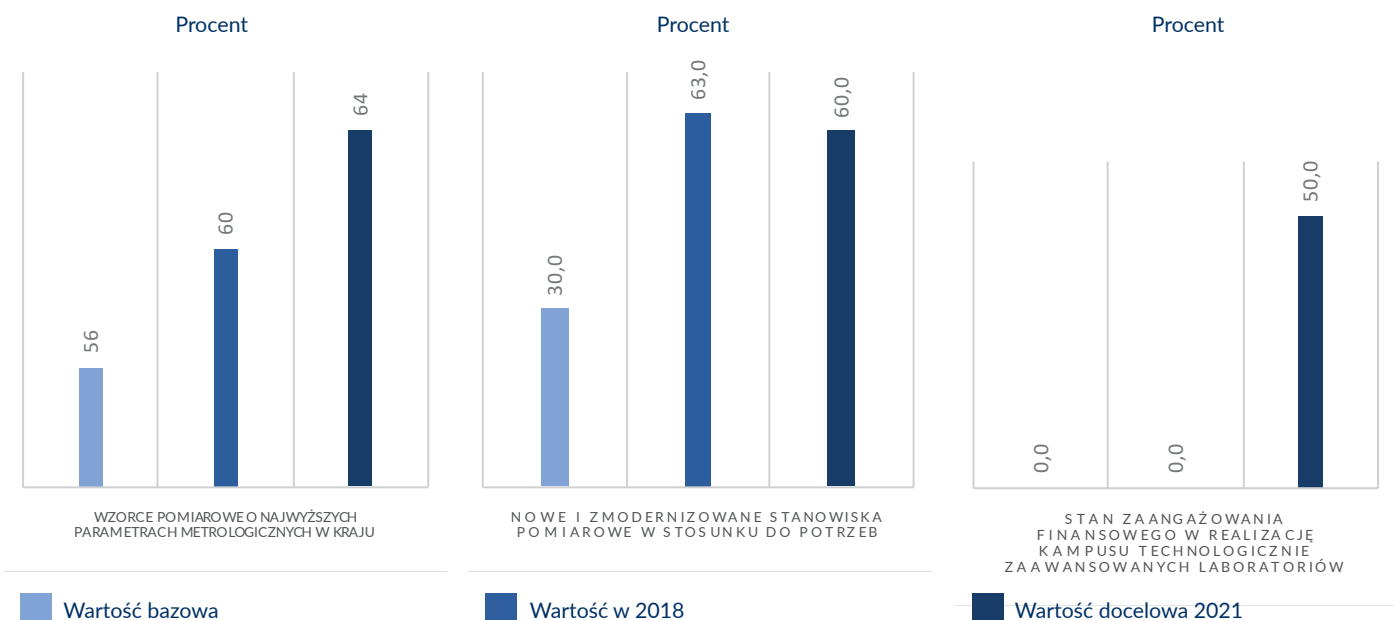
Wykonywano prace związane z utrzymywaniem i modernizacją wzorców pomiarowych. Liczba wzorców o najwyższych parametrach metrologicznych w kraju wzrosła o dwa i na koniec roku 2018 wynosiła 60. Zmodernizowano 15 stanowisk pomiarowych. Wybrane, przykładowe prace:

- nowy wzorzec wtórny jednostki przyspieszenia udaru mechanicznego zapewniający spójność pomiarową w dziedzinie drgań mechanicznych w zakresie uderzeń, dla wzorcowanych przetworników udaru, wykorzystywanych, między innymi w przemyśle samochodowym podczas wykonywania testów zderzeniowych, w badaniach związanych z BHP i innych;
- budowa modułowego stanowiska pomiarowego prototypu 1 kilograma nr 51 – wzorca państwowego jednostki masy w związku z redefinicją jednostki masy. W skład stanowiska włączono komparator próżniowy do przekazywania jednostki kilograma od wzorca państwowego masy, mającego w przyszłości umożliwić przekazywanie jednostki z mniejszą niepewnością;
- modernizacja stanowiska wzorca państwowego temperatury w zakresie od $-189\text{ }^{\circ}\text{C}$ do $+961\text{ }^{\circ}\text{C}$ w związku z redefinicją jednostki temperatury. Stanowisko wyposażono w nowe elementy: komórkę punktu potrójnego wody, komórkę punktu potrójnego indu, czujnik SPRT, co wpłynęło na poprawę parametrów metrologicznych wzorca;
- modernizacja i utrzymanie ciągłości pracy infrastruktury technicznej wzorca państwowego czasu i częstotliwości poprzez włączenie do wzorca państwowego aktywnego masera wodorowego. Maser przejął funkcję głównego źródła państwowej skali czasu UTC(PL) podnosząc jej dokładność i stabilność.

Zintensyfikowano prace związane z realizacją projektu „**Świętokrzyski Kampus Laboratoryjny Głównego Urzędu Miar**” (ŚKLGUM). Projekt zakłada budowę, we współpracy z Politechniką Świętokrzyską, laboratoryjnej bazy badawczo-wdrożeniowej, która pozwoli na efektywne i profesjonalne prowadzenie prac rozwojowo-badawczych. Bezpośrednio wpłynęło to na współpracę pomiędzy sferą badawczo-naukową a przedsiębiorstwami, co poprawi konkurencyjność polskich firm na rynku europejskim i światowym. Podpisano Umowę Konsorcjum z Politechniką Świętokrzyską – 13.10.2018 r. oraz porozumienie o dofinansowaniu z Instytucją Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego (IZ RPOWŚ) - 20.12.2018 r.

Sfinalizowano procedurę konkursową na Dokumentację Projektową – wybrane biuro to BDM Architekci z Warszawy. Zakończono negocjacje z Biurem Architektonicznym. Równolegle współpracowano z Biurem Architektonicznym przy opracowaniu koncepcji pokonkursowej. Uruchomione zostały procedury zapewniające finansowanie dokumentacji projektowej oraz wynagrodzeń zespołu projektowego.

Stopień realizacji celu obrazują wskaźniki podane poniżej. Wartość wskaźnika „nowe i zmodernizowane stanowiska pomiarowe w stosunku do potrzeb” jest wyższa od wartości docelowej. Jest to efekt pozyskania dodatkowych środków finansowych i przeznaczenie ich na inwestycje.

Wartość wskaźnika obrazującego stopień zaangażowania finansowego w realizację budowy kampusu w 2018 r. wynosi 0, ponieważ nie były jeszcze uruchamiane środki na tę inwestycję.

CEL 2. Wysoka pozycja w organizacjach międzynarodowych

GUM aktywnie uczestniczył w pracach organów roboczych organizacji międzynarodowych takich jak: komitety techniczne, doradcze i grupy robocze. Był też organizatorem międzynarodowych spotkań, brał udział w porównaniach międzynarodowych i w wizytach peer-review. GUM dołączył do grona członków obserwatorów Komitetu Doradczego CIPM (Międzynarodowego Komitetu Miar) ds. Długości – CCL. Pracownik GUM został wybrany do Komitetu audytu wewnętrznego organizacji EURAMET (IAC Internal Audit Committee). W 2018 r. GUM był organizatorem: 3 posiedzeń międzynarodowych: posiedzenia Grupy Roboczej Komitetu Konsultacyjnego Czasu i Częstotliwości ds. TWSTFT, spotkania Podkomitetu Komitetu Technicznego OIML TC17/SC7 Breath testers, oraz posiedzenia Grupy Roboczej WELMEC WG11 Utility Meters.

Liczba organów roboczych organizacji międzynarodowych, w których uczestniczą przedstawiciele GUM:

CC CIPM (Komitety Doradcze przy Międzynarodowym Komitecie Miar) – 17

OIML (Międzynarodowa Organizacja Metrologii Prawnej) – 113

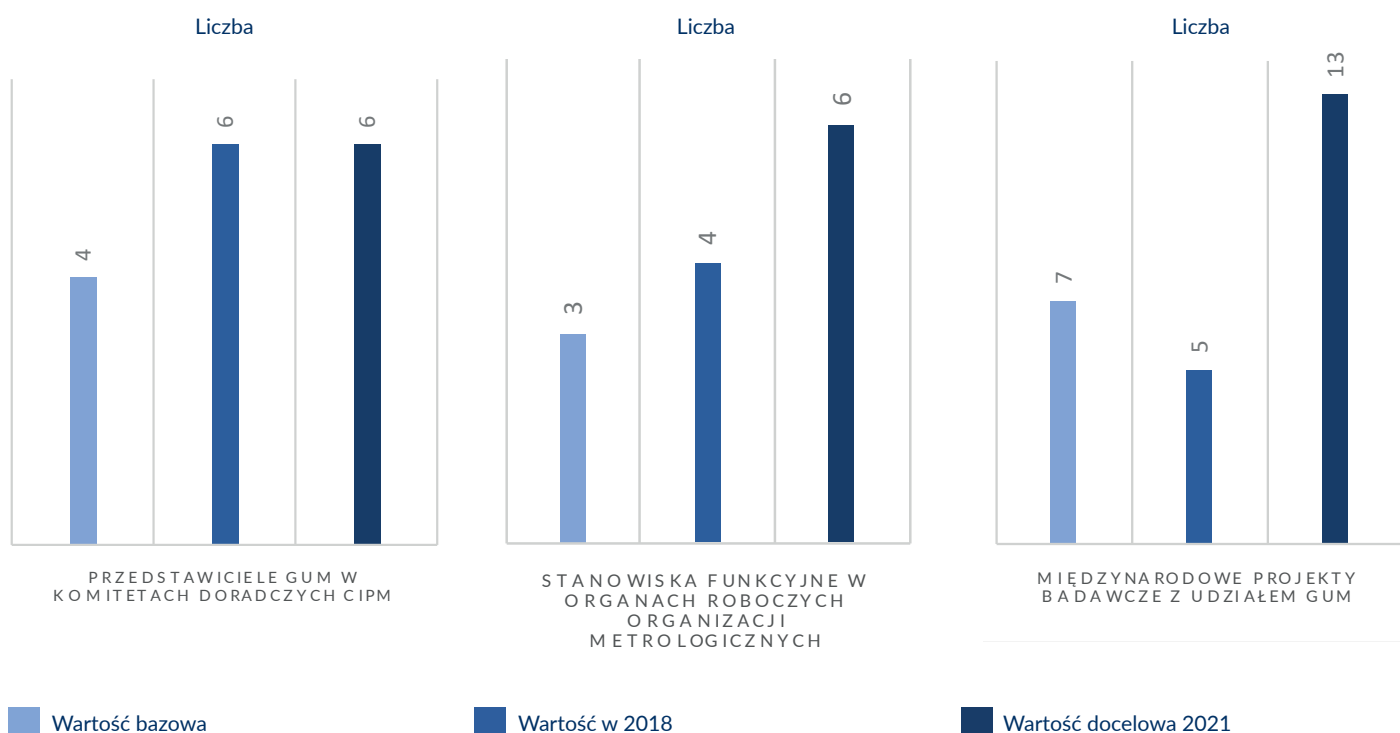
EURAMET (Europejskie Stowarzyszenie Krajowych Instytucji Metrologicznych) – 32

WELMEC (Europejska Współpraca w Dziedzinie Metrologii Prawnej) – 12

pozostałe organizacje – 6.

W 2018 r. GUM brał udział w 12 projektach badawczych, realizowanych przez międzynarodowe konsorcja w ramach programu EMPIR (Europejski program na rzecz innowacji i badań w dziedzinie metrologii) w tym w 5 nowych projektach.

Stopień realizacji celu obrazują wskaźniki podane poniżej

OBSZAR TECHNOLOGIE

CEL 3. Pogłębiona współpraca oraz transfer wiedzy i technologii wynikające z rosnących potrzeb polskiego przemysłu i społeczeństwa

W 2018 r. kontynuowano współpracę GUM – przemysł – nauka w ramach Konsultacyjnych Zespołów Metrologicznych (KZM) i Konsultacyjnego Zespołu ds. Probiernictwa. Funkcjonowało 9 zespołów, w tym 2 nowo powołane ds. pojazdów o napędzie elektrycznym oraz ds. rozwoju przemysłu województwa świętokrzyskiego. Zakres działalności KZM ds. zdrowia został rozszerzony o tematy dotyczące bezpieczeństwa żywności. W skład zespołów wchodzi przedstawiciele GUM, JT, instytucji rządowych, administracji, instytutów naukowych, uczelni, stowarzyszeń/zrzeszeń branżowych, spółek państwowych i prywatnych, producentów. Efektem szerokiej współpracy są m.in. opracowania nowych regulacji prawnych (prawna kontrola przyrządów pomiarowych, wymagania metrologiczne dla przyrządów do pomiaru prędkości, manometrów, dowodowych analizatorów wydechu, kontrola przyrządów wykorzystywanych w geodezji itp.), projekty nowych stanowisk pomiarowych (budowa pracowni akustyki podwodnej, rozwój sieci porównań światłowodowych wzorców czasu i częstotliwości itp.).

W 2018 r. zakończono realizację 16 prac badawczo-rozwojowych. Większość projektów ma charakter długoterminowy poniżej przykłady:

- Projekt „HS-WIM” (High Speed Weighing in Motion), obecnie eMIM (electronic measuring in motion) obejmujący badania przyrządów do pomiaru gabarytów pojazdów w ruchu i wdrożenie do polskiego prawodawstwa systemów pomiarowych służących do pomiarów dynamicznych nacisków osi i masy oraz innych parametrów pojazdów poruszających się z dużą prędkością. Projekt ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników dróg i zapobieżenie degradacji dróg wynikających z poruszania się przeciążonych pojazdów. Jest realizowany we współpracy z Głównym Inspektorem Transportu Drogowego (GITD) i Główną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA). Zakończono pierwszy etap projektu i uzyskano akceptację Ministerstwa Infrastruktury oraz Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii na realizację kolejnych etapów.

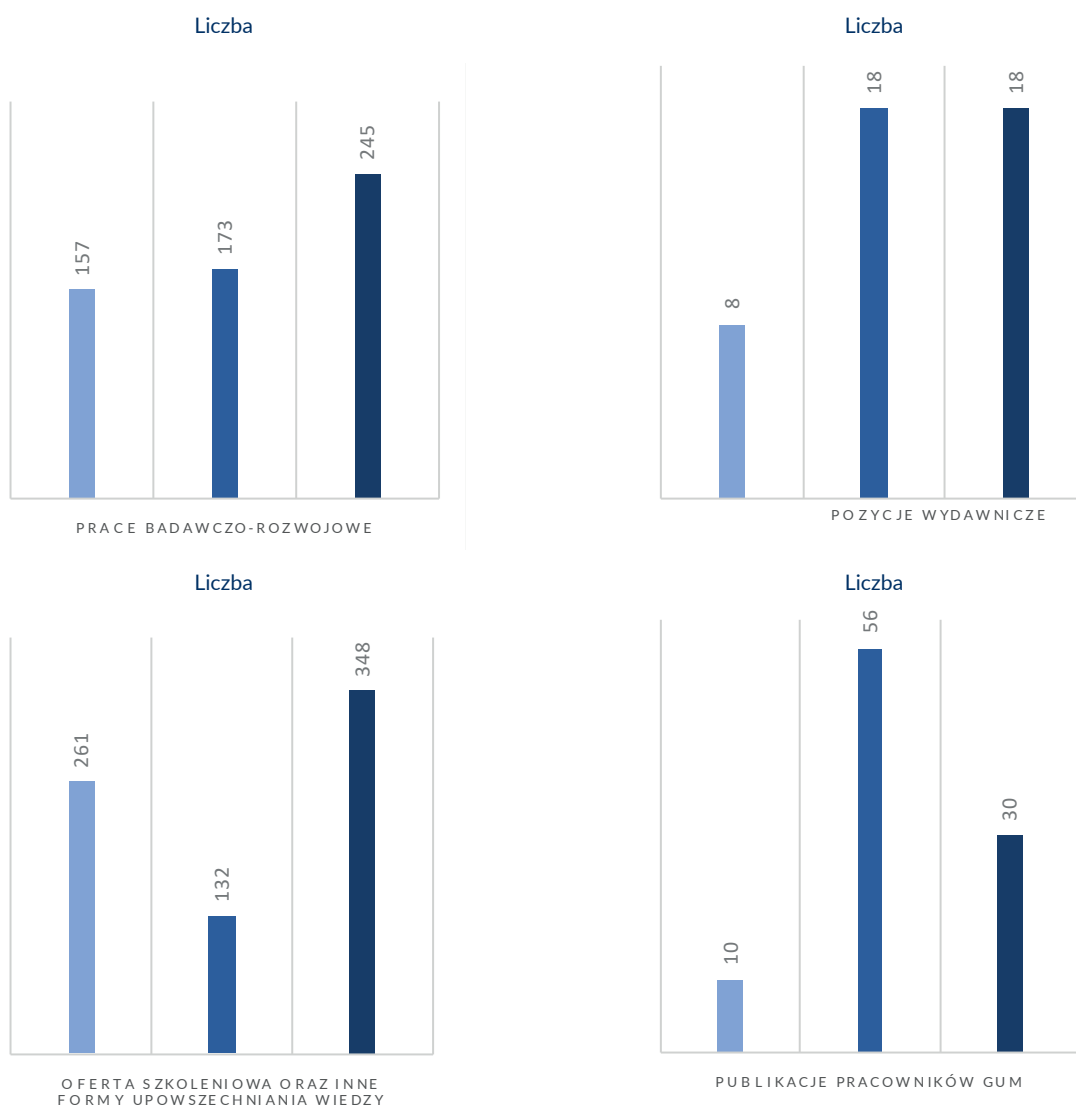
- Budowa stanowiska do pomiarów zapylenia powietrza atmosferycznego – zapewnienie źródła spójności pomiarowej dla pomiarów zapylenia powietrza PM10 oraz PM2.5 przy wykorzystaniu czujników optycznych. Projekt jest odpowiedzialnością GUM na projekt pt. „Walidacja rozproszonego systemu pomiaru zanieczyszczeń powietrza” (zgłoszony w ramach KZM przez Instytut Fotonowy z Krakowa), który ma na celu stworzenie wieloczujnikowych systemów pomiarów zanieczyszczeń powietrza uzupełniających pomiary wykonywane przez stacje WIOŚ. Nowy system monitoringu jakości powietrza w oparciu o wzorcowane w GUM czujniki optyczne ma skrócić czas uzyskania wyników, zwiększyć wiarygodność wykonywanych pomiarów zapylenia powietrza oraz wskazać najważniejsze źródła zanieczyszczeń, co umożliwi precyzyjne interwencje mające na celu poprawę jakości powietrza.

W 2018 r. pracownicy GUM i JT aktywnie uczestniczyli w konferencjach, seminariach i innych wydarzeniach rozpowszechniając wiedzę z dziedziny:

- metrologii związaną z nowymi wzorcami i metodami pomiarowymi, redefinicją podstawowych jednostek miar SI, regulacjami prawnymi dotyczącymi przyrządów pomiarowych;
- probiernictwa dotyczącą nowoczesnych metod badania i sposobów oznaczania wyrobów z metali szlachetnych, prawa probierczego – krajowego i zagranicznego oraz jego wykładni.

Wyniki prowadzonych prac oraz informacje nt. najnowszych trendów w międzynarodowej metrologii zostały umieszczone w 56 publikacjach. Dwie z nich ukazały się w czasopiśmie indeksowanych.

Stopień realizacji celu obrazują wskaźniki podane poniżej:

■ Wartość bazowa

■ Wartość w 2018

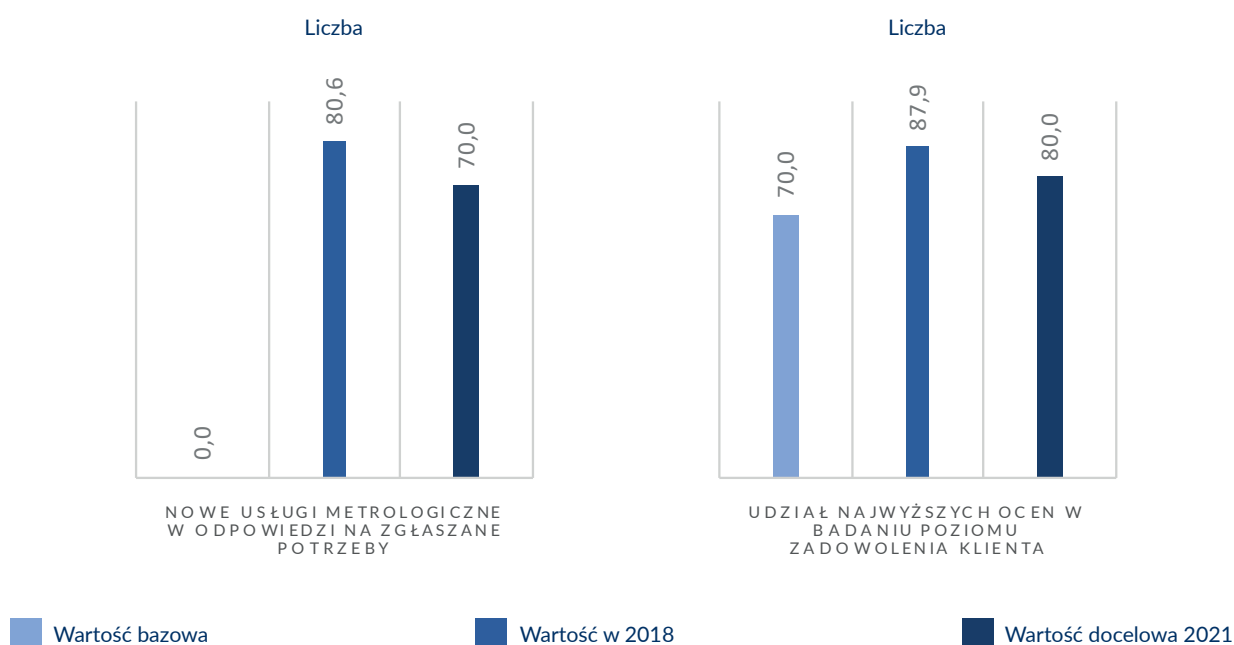
■ Wartość docelowa 2021

CEL 4 Szeroka oferta i wysoka jakość usług

W 2018 r. podejmowano szereg działań (budowa nowych i modernizacja istniejących stanowisk pomiarowych), które w efekcie zwiększyły ofertę usług GUM i JT. Podstawą do ich rozpoczęcia były wyniki prac KZM-ów oraz bezpośrednie kontakty z klientami, które wskazywały na potrzebę uruchomienia nowych usług, opracowania nowych metod pomiarowych czy budowę nowych wzorców. Między innymi uruchomiono nową usługę – wykonywanie oceny zgodności według modułu D – ocena zgodności z typem w oparciu o zapewnienie jakości procesu produkcji na podstawie dyrektyw MID (Measuring Instruments Directive) i NAWID (Non-Automatic Weighing Instruments Directive) i rozszerzono zakres notyfikacji GUM – JN 1440. Ponadto dokonano analizy potrzeb i możliwości rozszerzenia zakresu kontroli probierczej w dziedzinie gemmologii i metali inwestycyjnych w odpowiedzi na potrzeby klientów.

Ważnym działaniem na rzecz klienta była optymalizacja procesu usług oraz usprawnienie komunikacji. W tym celu w GUM utworzono specjalną komórkę tzw. „GUM-CERT”. Skuteczność tych działań pokazują wyniki ankiet „Badanie poziomu zadowolenia klienta”.

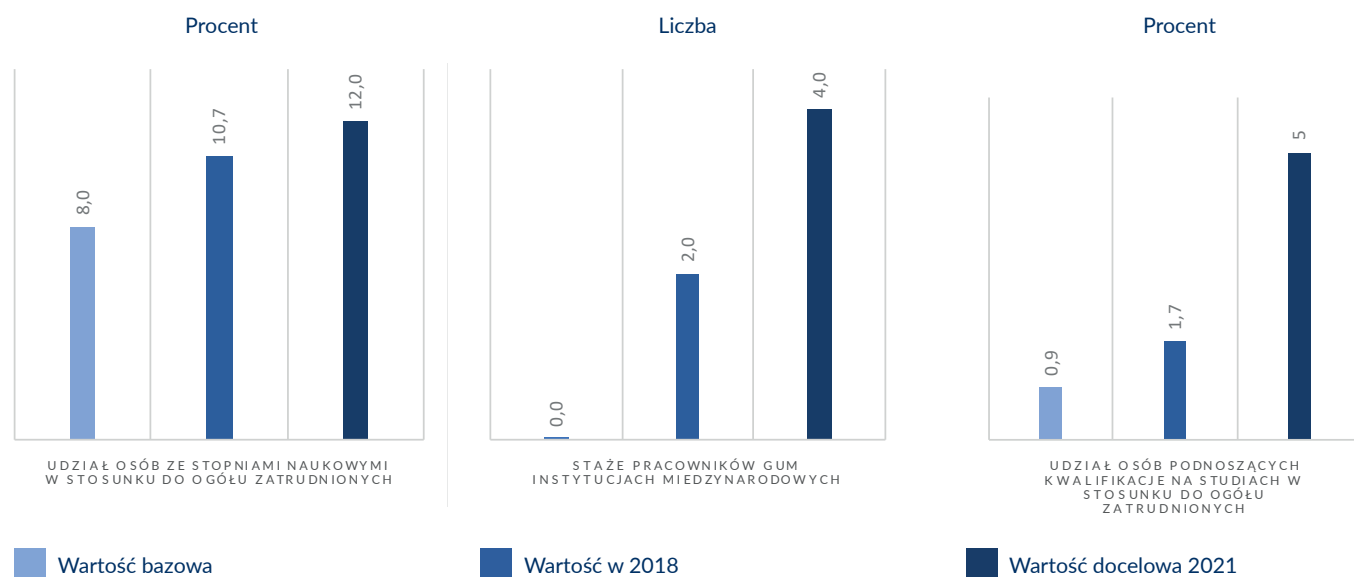
Stopień realizacji celu obrazują wskaźniki podane poniżej:

CEL 5. Kompetentny, nastawiony na rozwój, dobrze zmotywowany personel, przygotowany do realizacji zadań na rzecz innowacyjnej i konkurencyjnej gospodarki

Jednym z podstawowych zadań GUM było przygotowanie polityki kadrowej zapewniającej zaspokojenie potrzeb, ambicji i aspiracji zawodowych pracowników oraz podejmowanie działań na rzecz pozyskania wykwalifikowanej kadry. W ramach tych działań zorganizowano 2 staże międzynarodowe, wzrósł procent zatrudnionych osób ze stopniami naukowymi (36/337) oraz podnoszących swoje kwalifikacje na studiach. Dzięki konsekwentnej racjonalizacji zatrudnienia i podnoszeniu wynagrodzeń w GUM udało się powstrzymać niepokojący trend odchodzenia z pracy wartościowych pracowników. Pozyskanie nowych pracowników, pomimo intensyfikacji działań rekrutacyjnych, było bardzo utrudnione. Wpływ na to miały nadal mało konkurencyjne, w szczególności w stosunku do rynku prywatnego, wynagrodzenia oraz stan tzw. rynku pracownika.

Stopień realizacji celu obrazują wskaźniki podane poniżej

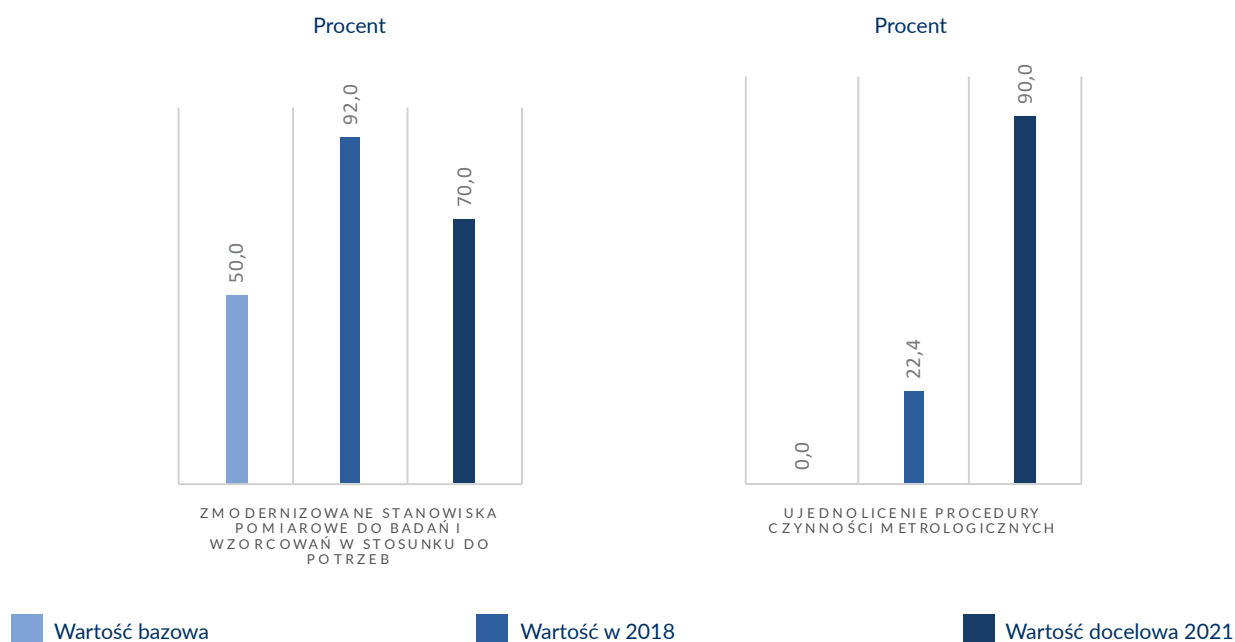
OBSZAR SŁUŻBA MIAR

CEL 6. Dobrze zorganizowana sieć wyspecjalizowanych placówek terenowych, posiadająca odpowiednie do zadań zaplecze techniczne i kadrowe

Główne działania były skoncentrowane na podniesieniu efektywności działania terenowej administracji miar i probierczej, zmianę struktury i wprowadzenie nowych rozwiązań organizacyjnych. Utworzono nowy Okręgowy Urząd Miar (OUM) w Białymstoku (w miejscu byłego urzędu obwodowego – z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury i zasobów kadrowych), a Obwodowe Urzędy Miar (ObUM) zostały przekształcone w Wydziały Zamiejscowe (WZ) zgodnie z rozporządzeniem ministra PiT dotyczącym obszarów działania i siedzib okręgowych urzędów miar. Utworzono również zupełnie nowy WZ w Suwałkach. W efekcie liczba placówek terenowej administracji miar zmniejszyła się z 67 (9 OUM i 58 ObUM) do 60 (10 OUM i 50 WZ). Dotychczas istniejące urzędy obwodowe działające w siedzibach urzędów okręgowych zostały włączone w struktury odpowiednich urzędów okręgowych.

W 2018 roku dokonano istotnej modernizacji w zakresie wyposażenia metrologicznego i probierczego urzędów. Zainicjowane zostało podejście projektowe w działaniach modernizacyjnych, które znacząco zwiększyło efektywność wydatkowanych środków budżetowych. W większości urzędów udało się podwyższyć wynagrodzenie pracowników dzięki uelastycznieniu struktur zatrudnienia. W celu optymalizacji działalności Okręgowych Urzędów Miar powstała mapa specjalizacji metrologicznej uwzględniająca zapotrzebowanie rynku oraz potencjał poszczególnych Urzędów. Prowadzono, także prace związane z utrzymaniem i rozwojem zdolności pomiarowych urzędów oraz ujednoczeniem postępowania podczas wykonywania czynności metrologicznych, zunifikowano 22,4 % procedur. Zmodernizowano 92 % stanowisk pomiarowych w stosunku do potrzeb.

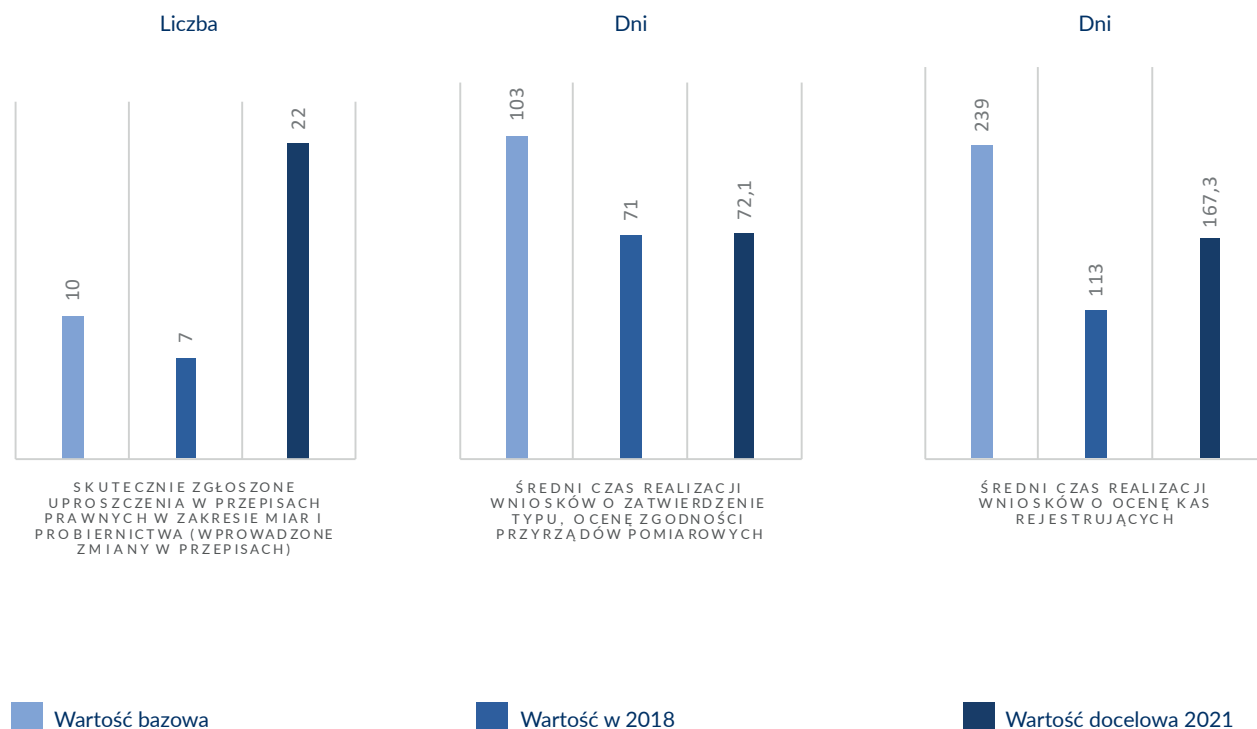
Stopień realizacji celu obrazują wskaźniki podane poniżej:

CEL 7. Spójne regulacje rynku przyjazne dla rozwoju krajowego przemysłu i działalności gospodarczej

Przejrzyste i transparentne przepisy w obszarze regulowanym prawnie, obejmującym miary i probiernictwo są niezbędnym elementem wspierającym krajową gospodarkę. W 2018 r. podejmowano prace związane z uproszczeniem przepisów prawnych. Opracowano 7 projektów aktów prawnych.

Zmiany procedur postępowania podczas zatwierdzenia typu, oceny zgodności przyrządów pomiarowych, oceny kas rejestrujących skróciły średni czas realizacji wniosków.

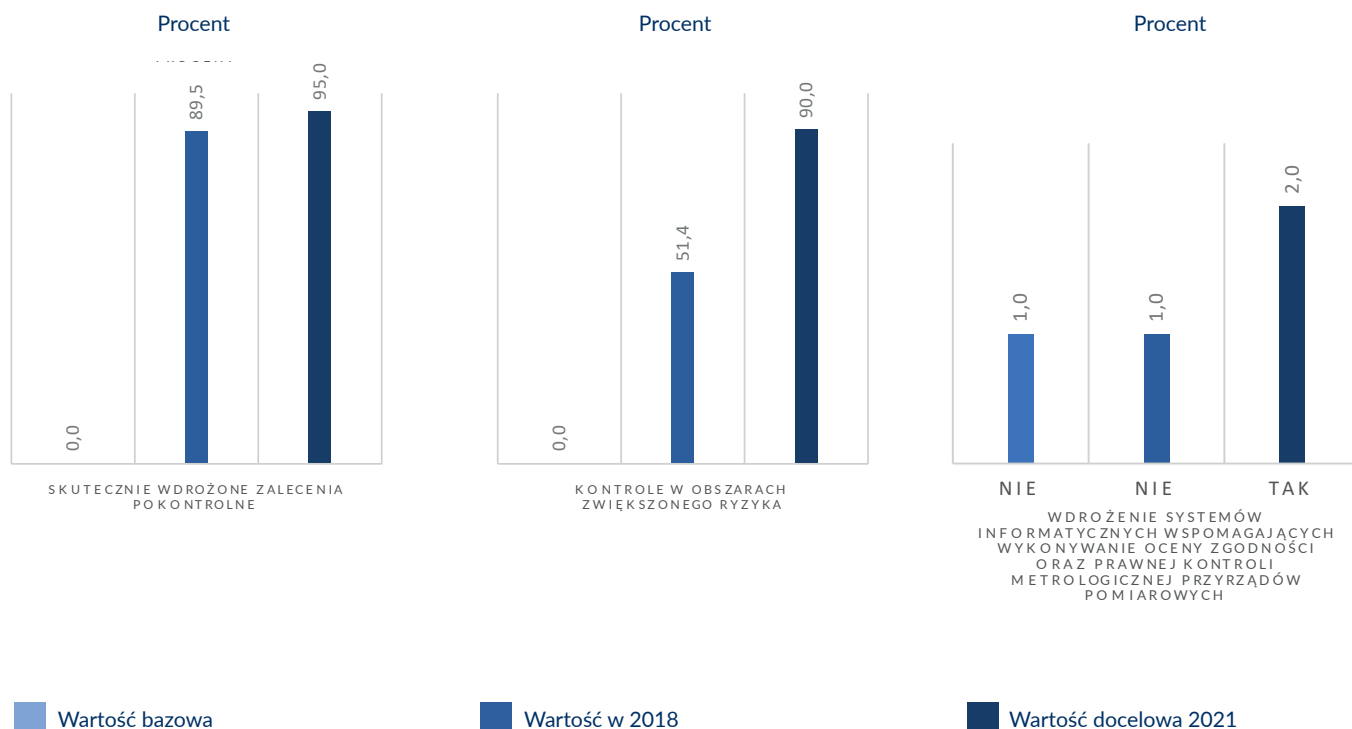
CEL 8. Efektywny system ochrony bezpieczeństwa gospodarczego i technicznego państwa oraz interesów obywateli

Prowadzono działania zwiększające efektywność i sprawność działania administracji miar i administracji probierczej w zakresie prowadzenia kontroli i nadzoru. W 2018 r. przeprowadzono 17530 kontroli w różnych obszarach, w tym 9003 to kontrole w obszarach zwiększonego ryzyka.

Rozpoczęto prace nad realizacją projektu – System Wsparcia Informatycznego Usług Terenowej Administracji Miar „ŚWI-TEŻ”. Jest to pierwszy projekt GUM w 84,63 % finansowany z funduszu środków europejskich (Program Operacyjny Polska Cyfrowa). Porozumienie o dofinansowaniu zostało podpisane 11 maja 2018 r. Całkowita wartość projektu wynosi 14 304 041,85 PLN, okres realizacji od 01.08.2018 r. do 31.07.2021 r. Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępności i jakości usług świadczonych przez administrację miar, dzięki wdrożeniu i uruchomieniu nowoczesnej platformy elektronicznych usług publicznych kierowanych do naszych klientów. Elektroniczny charakter usług pozwoli na ograniczenie osobistego kontaktu z urzędem, co z kolei w znacznej mierze przyczyni się do oszczędności czasu i zmniejszenia kosztów w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej.

Wdrożenie Systemu będzie realizacją strategicznego postulatu tj. zapewnienia efektywnego systemu ochrony bezpieczeństwa gospodarczego i technicznego państwa oraz interesów obywateli. Ponadto poprzez możliwość korzystania z dostępu za pomocą łączy internetowych znacząco wzrośnie zarówno dostępność, jak i oferta usług realizowanych przez administrację miar i administrację probierczą.

Stopień realizacji celu obrazują wskaźniki podane poniżej:

PIERWSZY ROK REALIZACJI STRATEGII - PODSUMOWANIE

Czteroletni strategiczny plan działania Głównego Urzędu Miar na lata 2018 – 2021 zakłada transformację GUM i jednostek terenowych w nowoczesną organizację kompetentną w obszarze metrologii (pomiarów i badań), odgrywającą ważną rolę w procesach rozwoju gospodarki i społeczeństwa. Realizacja celów Strategii zakłada:

- wzmocnienie pozycji GUM w narodowej infrastrukturze pomiarowej, zwiększenie zdolności badawczych, pomiarowych w oparciu o nowy, specjalistyczny kampus technologicznie zaawansowanych laboratoriów badawczo-pomiarowych;
- wzmocnienie pozycji GUM (Polski) na arenie międzynarodowej;
- rozszerzenie zakresu i optymalizacja procesu usług metrologicznych, badań do oceny zgodności, zatwierdzenia typu, legalizacji;
- racjonalizację struktury i funkcjonowania terenowej administracji miar;
- zwiększenie aktywności naukowo-badawczej GUM oraz zakresu współpracy z przemysłem i nauką;
- wprowadzenie uproszczeń w przepisach prawnych dotyczących metrologii i probiernictwa;
- wzmocnienie systemu kontroli - ochrony bezpieczeństwa gospodarczego i technicznego państwa oraz interesów obywateli;
- zwiększenie potencjału naukowego pracowników GUM.

Osiągnięcie ww. celów wymagało zaprojektowania „budżetu rozwojowego”, w którym zwiększony został udział wydatków na rzecz rozwoju zdolności pomiarowych i poprawy jakości kapitału ludzkiego.

Pierwszy rok realizacji Strategii można uznać za pozytywny pomimo pewnych obszarów, w których zmiany nie były w pełni zadawalające. Dzięki staraniom GUM udało się pozyskać dodatkowe środki finansowe w wysokości 15 mln zł (w stosunku do budżetu na rok 2017), które pozwoliły na doinwestowanie krytycznych obszarów działalności GUM i JT. Kwota środków finansowych przeznaczonych na inwestycje w 2018 r. wynosiła 22 564 000,00 i znacząco wzrosła w stosunku do lat wcześniejszych: 2015 - 4 078 000; 2016 – 9 333 000 zł i 2017 – 12 564 000 zł.

Środki z 64. części budżetu państwa były mniejsze od zaplanowanych w Strategii o 840 543 tys. Środki pozyskane na budowę Kampusu będą uruchomione w 2019 r. Wykorzystanie środków funduszy na realizację projektu EMPIR zależy od zakwalifikowania propozycji projektów do finansowania.

Źródło finansowania	Plan rok 2018 - Strategia PLN	Wykonanie rok 2018 PLN
64. część budżetu państwa	165 111 000,00	164 270 457,00
Publiczne fundusze krajowe	-	-
Europejskie Fundusze Strukturalne	15 000 000,00	2 060,00
Inne (EMPIR)	1 247 887,81	207 276,00
RAZEM środki publiczne	181 358 887,81	164 479 793,00

Pomimo niewykorzystania zaplanowanych na 2018 rok środków z Europejskich Funduszy Strukturalnych na budowę **Kampusu laboratoriów GUM**, prowadzono intensywne prace związane z określeniem wymagań technicznych i kadrowych dla przyszłych laboratoriów a także dla programów badawczych. Podpisano Umowy Konsorcjum z Politechniką Świętokrzyską – 13.10.2018 r. oraz porozumienie o dofinansowanie z Instytucją Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego (IZ RPOWŚ) – 20.12.2018 r. Ponadto wybrano Biuro Architektoniczne do przygotowania dokumentacji projektowej.

W sferze wyposażenia pomiarowego liczba wzorców GUM o najwyższych właściwościach metrologicznych wzrosła o 2 wzorce. W GUM zrealizowano 63 % potrzeb związanych z modernizacją stanowisk pomiarowych, a w JT nawet 92 %.

Inwestycje w infrastrukturę techniczną pozwoliły na intensyfikację prac badawczo-rozwojowych prowadzonych samodzielnie i we współpracy z partnerami krajowymi oraz międzynarodowymi. Zakończono realizację 16 prac badawczo-rozwojowych, których wyniki zostały przedstawione w 56 publikacjach, w tym 2 to publikacje w czasopiśmie indeksowanych. Rozpoczęto realizację 5 nowych projektów badawczych, w kooperacji z zagranicznymi partnerami, w ramach programu EMPIR (Europejski program na rzecz innowacji i badań w dziedzinie metrologii).

W obszarze współpracy międzynarodowej zwiększyła się liczba Komitetów Doradczych CIPM (Międzynarodowego Komitetu Miar), w których Polskę reprezentuje GUM, a ponadto przedstawiciel GUM został wybrany do Komitetu Audytu Wewnętrznego EURAMET (IAC Internal Audit Committee).

W ramach transferu wiedzy przeprowadzono w GUM i JT 132 szkolenia obejmujące metody wzorcowania i badania przyrządów pomiarowych, zasady postępowania podczas prawnej kontroli metrologicznej i oceny zgodności, a także zagadnienia metrologii ogólnej. Imponująco przedstawia się dorobek wydawniczy GUM. Opracowano i opublikowano 18 wydawnictw, w tym 3 to przewodniki dziedzinowe: termometria, elektryczność i magnetyzm oraz chemia.

W sferze oferty usług metrologicznych zrealizowano 80,6 % potrzeb zgłoszonych przez podmioty gospodarcze na nowe usługi metrologiczne. Poprawiła się także jakość komunikacji z klientem, o czym świadczy 87,9 % najwyższych ocen przyznanych w ankiecie badania poziomu zadowolenia klienta.

W ramach prowadzenia polityki kadrowej wzrósł procent zatrudnionych osób ze stopniami naukowymi do 10,7 %, a także osób podnoszących swoje kwalifikacje na studiach, ponadto zorganizowano 2 staże pracowników GUM w instytucjach międzynarodowych. Jednak niepokojącym zjawiskiem były trudności z pozyskaniem nowych pracowników z powodu niekonkurencyjnych wynagrodzeń oraz stan tzw. rynku pracownika.

Zmieniono strukturę i wprowadzono nowe rozwiązania organizacyjne w Jednostkach Terenowych. Utworzono nowy Okręgowy Urząd Miar (OUM) w Białymstoku, a Obwodowe Urzędy Miar (ObUM) zostały przekształcone w Wydziały Zamiejscowe (WZ). Utworzono nowy WZ w Suwałkach. Liczba placówek terenowej administracji miar zmniejszyła się z 67 (9 OUM i 58 ObUM) do 60 (10 OUM i 50 WZ).

Realizacja celów Strategii wymaga zaangażowania zaplanowanych środków finansowych. Niestety na 2019 r. ich wysokość kształtuje się na poziomie 155 791 000,00 PLN przy zaplanowanej w Strategii kwocie w wysokości 165 111 000,00 PLN.

Notatki:

